

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT GOSPODARKI, SKARBU PAŃSTWA I PRYWATYZACJI

KGP-4100-07-01/2010

Nr ewid. 47/2010/P09054/KGP

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa maj 2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 61
Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej**

Dyrektor Departamentu
Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Andrzej Otrębski

Zatwierdzam:
(-) Stanisław Jarosz

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Warszawa 18 maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne	4
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	5
Ocena ogólna.....	5
Sprawozdawczość	5
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	6
Księgi rachunkowe	6
Dochody budżetowe	6
Wydatki budżetowe	7
Wydatki w układzie zadaniowym	10
Inne ustalenia kontroli	12
4. Wykonanie planów finansowych	15
Dochody własne	15
5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	16
Protokół	16
Wystąpienie pokontrolne.....	16

Załączniki

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 61 – *Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej*. Czynności kontrolne realizowane były od dnia 11 stycznia 2010 r. do dnia 19 marca 2010 r. Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania *ustawy budżetowej na rok 2009*² w tej części pod względem legalności, celowości, gospodarności i rzetelności.

Kontrola została przeprowadzona w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej (zwanym dalej Urzędem lub UPRP) i obejmowała okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2009 r. Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem głównym i III stopnia części budżetowej 61 jest Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej. W 2009 r. w części 61 funkcjonowała jedna jednostka budżetowa – UPRP.

UPRP jest centralnym organem administracji rządowej w sprawach z zakresu własności przemysłowej, działającym na podstawie przepisów *ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej*⁵.

Dochody zrealizowane w części 61 stanowiły 0,022% łącznych dochodów budżetu państwa, natomiast wydatki 0,015% łącznych wydatków budżetu państwa w 2009 r.

W 2009 r. UPRP realizował wydatki w układzie zadaniowym w ramach jednej funkcji państwa, oznaczonej numerem 6 *Koordinacja polityki gospodarczej kraju*, wykonując zadanie 6.6 *Wykonywanie czynności z zakresu ochrony własności intelektualnej i przemysłowej*.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009.

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf

⁵ Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 ze zm.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 61 Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

NIK pozytywnie ocenia rzetelność gromadzenia dochodów oraz gospodarowanie środkami budżetowymi nie stwierdzając w tym zakresie nieprawidłowości. Prezes UPRP prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu, tj. według zasad określonych w art. 153 ust. 2 i 3 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*⁶. Stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 *ustawy o finansach publicznych* i ustalonych procedur kontroli prowadzone były oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdawczość budżetową Urzędu. W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz przeniesień danych z ksiąg rachunkowych do sprawozdań budżetowych w UPRP, Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z),
- z dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi finansowanych (Rb-34)

przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2009 r. Badane sprawozdania sporządzane były prawidłowo i terminowo⁷, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

⁶ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁷ Zasady sporządzania sprawozdań określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej, wiarygodność ksiąg rachunkowych oraz poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych. Powyższą ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg oraz badania próby 138 dowodów księgowych, tj. 3,3% wszystkich dowodów podlegających badaniu (110 z próby losowej na kwotę 298,4 tys. zł, 15 dotyczących najwyższych kwotowo wydatków w wybranych paragrafach klasyfikacji budżetowej na kwotę 680,9 tys. zł, 13 dotyczących wydatków majątkowych z próby celowej na kwotę 299,9 tys. zł). Doboru próby dokonano metodą losowania prostego⁸. Łączna wartość operacji udokumentowanych wybranymi dowodami księgowymi wyniosła 1 279,2 tys. zł. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dochody budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia rzetelność wykonania dochodów przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, nie stwierdzając w tym zakresie nieprawidłowości.

Zrealizowane dochody wyniosły 59 291,7 tys. zł. Od kwoty pierwotnie zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2009 były wyższe o 6 291,7 tys. zł (tj. o 11,9%), natomiast w odniesieniu do budżetu po zmianach (57 000 tys. zł) były wyższe o 2 291,7 tys. zł (tj. o 4,0%).

Wyższe niż planowano dochody uzyskano głównie w § 0690 – *Wpływy z różnych opłat* (57 494,8 tys. zł wobec planowanych 55 310 tys. zł, tj. o 4% więcej). Stanowiły je opłaty z tytułu zgłoszeń i ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych i znaków towarowych. Pozostałe dochody to przede wszystkim wpływy z usług kserograficznych i komputerowych oraz wpływy ze sprzedaży wydawnictw UPRP. Niższe o 439,3 tys. zł (0,7%) wykonanie dochodów przez UPRP w 2009 r. w porównaniu do wykonania w 2008 r. (59 731 tys. zł) spowodowane było systematycznym spadkiem wpływów za nowe zgłoszenia. Wiązało się to z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej i Europejskiej Organizacji Patentowej, co dawało możliwość składania zgłoszeń nie tylko w UPRP, ale również w innych krajach europejskich, w tym wszystkich krajach unijnych.

---

⁸ Prawdopodobieństwo wyboru jest jednakowe dla wszystkich dowodów niezależnie od ich wartości, a uzupełniona jest o największe kwotowo wydatki.

W wyniku kontroli dochodów na łączną kwotę 3 183,6 tys. zł, co stanowiło 5,4% dochodów zrealizowanych w części 61, stwierdzono, że były one rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. Dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do *Informacji*.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. należności pozostałe do zapłaty wynosiły 2,8 tys. zł i były o 2,3 tys. zł niższe w porównaniu do 2008 r. Zaległości netto wyniosły 1,2 tys. zł i były niższe od stanu na koniec grudnia 2008 r. o 48%. Dotyczyły one kwot za sprzedaż usług kserograficznych – 1,1 tys. zł i wydawnictw UPRP – 0,1 tys. zł. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w styczniu 2010 r. kontrahenci uiścili zaległości w wysokości 0,7 tys. zł. W 2009 r. nie było należności, które uległy przedawnieniu, nie dokonywano umorzeń, zaniechań poboru ani odroczeń należności budżetu państwa.

Wydatki budżetowe

NIK pozytywnie ocenia wykonanie wydatków przez UPRP, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie legalności, celowości, rzetelności i gospodarności wydatkowania środków budżetowych.

Wydatki w części 61 – zgodnie z *ustawą budżetową na rok 2009* – wynieść miały 46 002 tys. zł. W ciągu roku limit ten został zwiększony o 155,7 tys. zł do ostatecznej wysokości 46 157,7 tys. zł. Środki te pochodziły z rezerwy celowej (cz. 83 budżetu państwa) i wydatkowano je, zgodnie z przeznaczeniem, na sfinansowanie nagrody jubileuszowej dla zastępcy Prezesa UPRP, sfinansowanie dodatków specjalnych wraz z pochodnymi dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w Urzędzie oraz na sfinansowanie dodatków służby cywilnej wraz z pochodnymi dla dwóch mianowanych z dniem 1 grudnia 2009 r. urzędników zatrudnionych w UPRP.

W 2009 r. Prezes UPRP dokonał 15 zmian w planie finansowym wydatków budżetowych. Ostatniej zmiany dokonano w dniu 18 grudnia 2009 r. Dokonane zmiany polegały na przeniesieniu wydatków między paragrafami klasyfikacji wydatków w *rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej*. Przeniesienia nie spowodowały zwiększenia planowanych wydatków na wynagrodzenia i uposażenia ze stosunku pracy. Zmiany te były celowe i rzetelnie udokumentowane.

Ministerstwo Finansów przekazało w 2009 r. na rachunek dysponenta części 61 kwotę 46 157,7 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe (40 tys. zł) zostały zwrócone na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminie określonym w rozporządzeniu

Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁹.

W 2009 r. wydatki wyniosły 46 117,7 tys. zł, tj. 99,9% budżetu po zmianach. W porównaniu do 2008 r. (50 510,7 tys. zł) wydatki były niższe o 4 393,0 tys. zł, tj. o 8,7%. Niemal całość wydatków (99,9% wydatków ogółem) została zrealizowana w *dziale 750 – Administracja publiczna*. Wyniosły one 46 116,7 tys. zł i zostały wykonane na poziomie 99,9% planu po zmianach (100,2% planu pierwotnego). Wydatki w *dziale 752 – Obrona narodowa* (1 tys. zł) zostały zrealizowane w 100% w stosunku do planu i planu po zmianach. Kontrolą objęto wydatki (bieżące i majątkowe) na kwotę 1 376,7 tys. zł, stanowiące 3% wydatków ogółem.

Największe kwoty niewykorzystanych środków wystąpiły w *dziale 750, rozdziale 75001, § 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników* (14,5 tys. zł, tj. 0,1% planu po zmianach) i w *§ 4440 – odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych* (21,6 tys. zł, tj. 3,8% planu po zmianach). Niepełne wykorzystanie środków w ww. paragrafach wynikało ze zmiany kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niższej niż planowano faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Dane dotyczące wydatków budżetowych przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do *Informacji*.

Wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Urzędu w 2009 r. zrealizowano w wysokości 45 817,8 tys. zł, co stanowiło 99,3% wydatków ogółem. W strukturze wydatków największą pozycję (84,5% wydatków ogółem i 85% wydatków bieżących) stanowiły m.in. wynagrodzenia wraz z pochodnymi, odpis na fundusz socjalny, wpłaty na PFRON, różne wydatki na rzecz osób fizycznych. Pozostałe wydatki bieżące w wysokości 6 861,8 tys. zł (14,9% wydatków ogółem i 15% wydatków bieżących) przeznaczone zostały na zakupy i usługi. W ramach tych środków realizowane były przede wszystkim tzw. stałe wydatki (m.in. energia elektryczna i ciepła, usługi telekomunikacyjne, utrzymanie specjalistycznych baz danych, konserwacje i naprawy maszyn, urządzeń i sprzętu komputerowego, materiały biurowe). Ponadto wydatki te obejmowały 50% przekazanych do Europejskiej Organizacji Patentowej wpływów z tytułu opłat za ochronę patentów europejskich w Polsce.

---

⁹ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

Szczegółowa kontrola, którą objęto wylosowane metodą doboru prostego wydatki na kwotę 1 076,8 tys. zł, stanowiącą 15,7% wydatków bieżących pozapłacowych, wykazała, że były one dokonywane na zasadach określonych w art. 35 *ustawy o finansach publicznych*, tj. w sposób celowy i oszczędny. Urząd terminowo regulował płatności za dostarczone towary i świadczone usługi.

Zrealizowane w 2009 r. wydatki majątkowe w kwocie 299,9 tys. zł (99,9% planu po zmianach) stanowiły 0,6% wydatków ogółem. Z wydatków tych sfinansowano zakup systemu informatycznego MAAT¹⁰, sprzętu komputerowego i niezbędnych licencji, klimatyzatorów do pomieszczenia z UPS, sprzętu poligraficznego, a także stróżówki i wiaty. Przy zakupach majątkowych nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych*¹¹.

Przeciętne zatrudnienie w UPRP w 2009 r. wyniosło 512 osób. W porównaniu do stanu w 2008 r. przeciętne zatrudnienie było wyższe o 3 osoby, tj. o 0,6%. W porównaniu do planowanego limitu zatrudnienia (541 osób) przeciętne zatrudnienie było niższe o 29 osób, tj. o 5,4%. Niepełne zatrudnienie wynikało przede wszystkim z trudności w pozyskaniu posiadających wymagane wysokie kwalifikacje (wykształcenie wyższe specjalistyczne oraz znajomość dwóch języków obcych) pracowników w korpusie eksperckim. W celu uzupełnienia stanu zatrudnienia w 2009 r. Urząd opublikował 14 ogłoszeń o naborze na stanowiska aplikantów eksperckich na łączną liczbę 27 etatów. Do Urzędu wpłynęło 107 ofert. W wyniku naboru zatrudniono 15 osób. Dla porównania należy wskazać, że w wyniku 14 ogłoszeń o naborze do korpusu służby cywilnej na 14,5 etatu wpłynęło 328 ofert i zatrudniono 12 osób. Niewielkie zainteresowanie kandydatów zatrudnieniem w korpusie eksperckim Urząd wyjaśnił niewysokim oferowanym wynagrodzeniem (ok. 2800 zł). Biorąc pod uwagę stawiane kandydatom wymagania wyjaśnienie to zasługuje na uwzględnienie.

Łączne wydatki na wynagrodzenia¹² w części 61 wyniosły 32 690,3 tys. zł, co stanowiło 99,9% wielkości planowanej po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wyniosło 5 321 zł. W porównaniu do 2008 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło o 5%. Limit wydatków na wynagrodzenia nie został przekroczony.

¹⁰ Współpracujący z bazą danych Oracle system gospodarki własnej obejmujący moduły: finansowo-księgowy, środki trwałe, kasa, magazyny, sprzedaż, prenumeraty, kadry i płace.

¹¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

¹² Obejmujące §§ 4010, 4020, 4040.

Wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w UPRP za okres od marca do grudnia 2009 r. ograniczone zostały do wysokości wynagrodzenia przysługującego tym osobom w grudniu 2008 r., stosownie do postanowień *ustawy z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw*¹³.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do *Informacji*.

Na koniec grudnia 2009 r. zobowiązania ogółem wyniosły 2 766,4 tys. zł i były wyższe o 5,8% w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2008 r. Zobowiązania wymagalne i odsetki z tytułu nieterminowej płatności zobowiązań nie wystąpiły. Największy udział w zobowiązaniach Urzędu stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (2 516 tys. zł, tj. 90,9% ogółu zobowiązań), które zostały uregulowane w lutym 2010 r. Pozostałe zobowiązania w kwocie 250,4 tys. zł uregulowane zostały w styczniu 2010 r. (200 tys. zł – podatek dochodowy od osób fizycznych za miesiąc grudzień i składka na ubezpieczenia społeczne oraz 50,4 tys. zł m.in. zakup energii elektrycznej, odnowienie certyfikatu dla serwerów UPRP, konserwacja dźwigu).

W 2009 r. Urząd nie udzielał dotacji budżetowych.

Wydatki w układzie zadaniowym

W 2009 r. UPRP realizował wydatki w układzie zadaniowym w ramach jednej funkcji państwa, tj. funkcji 6 *Koordinacja polityki gospodarczej kraju*, wykonując zadanie 6.6 *Wykonanie czynności z zakresu ochrony własności intelektualnej i przemysłowej*, którego celem było zapewnienie podmiotom zgłaszającym ochrony własności przemysłowej i realizacja zobowiązań wynikających z Konwencji o Patencie Europejskim.

W ramach tego zadania ustalono 3 podzadania: 6.6.1 *Prawa wyłączne*, którego celem było udzielanie i utrzymywanie ochrony na polskie i zagraniczne wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, topografie układów scalonych, oznaczenia geograficzne, 6.6.2 *Upowszechnianie i promowanie ochrony własności przemysłowej oraz współpraca międzynarodowa*, którego celem było podnoszenie świadomości w zakresie systemów ochrony własności przemysłowej, znaczenia praw własności przemysłowej, poszanowania praw wyłącznych, ograniczenie naruszeń i eliminacji piractwa, zapewnienie

---

¹³ Dz. U. Nr 33, poz. 254.

udziału Polski w organizacjach międzynarodowych oraz w międzynarodowych programach i przedsięwzięciach z zakresu upowszechniania i promocji ochrony własności przemysłowej, 6.6.3 *Tworzenie i koordynacja polityki*, którego celem było zapewnienie prawidłowego funkcjonowania UPRP.

Cel podzadania 6.6.1 osiągnięty został poprzez przyjmowanie, badanie i rozpatrywanie zgłoszeń oraz wydawanie decyzji związanych z ubieganiem się o ochronę przedmiotów własności przemysłowej, publikowanie ogłoszeń dotyczących zgłoszonych przedmiotów własności przemysłowej oraz udzielonych praw wyłącznych, prowadzenie rejestrów praw wyłącznych, rozstrzyganie spraw w postępowaniu spornym oraz zapewnieniu źródeł informacji patentowej do przeprowadzania poszukiwań i badań.

W 2009 r. rozpatrzono i zakończono postępowanie w 32 347 sprawach dotyczących zgłoszonych do ochrony w Polsce przedmiotów własności przemysłowej. Przygotowano do ogłoszenia w *Biuletynie Urzędu Patentowego* informacje o 2 977 zgłoszeniach wynalazków i wzorów użytkowych oraz o 14 156 zgłoszeniach znaków towarowych. W *Wiadomościach Urzędu Patentowego* opublikowano 3 926 ogłoszeń o udzielonych patentach na wynalazki, 538 ogłoszeń o udzielonych prawach ochronnych na wzory użytkowe, 1 262 ogłoszenia o udzielonych prawach z rejestracji na wzory przemysłowe oraz 10 740 ogłoszeń o udzielonych prawach ochronnych na znaki towarowe. Urząd przygotował 19 906 kompletów dokumentów potwierdzających udzielenie praw wyłącznych, wydał 9 851 decyzji o zmianach w prowadzonych rejestrach dokonując równocześnie 21 427 wpisów dotyczących zmian stanu prawnego oraz stworzył 20 868 nowych kart rejestrowych. Na przeprowadzonych rozprawach jawnych i postępowaniach niejawnych wydano 570 decyzji kończących postępowanie przed Urzędem, rozpatrzono 27 wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy, wydano postanowienia incydentalne w 163 sprawach, odroczone na wnioski stron 767 spraw oraz przygotowano odpowiedzi na 139 skarg dotyczących decyzji Urzędu, które przekazano do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Cel podzadania 6.6.2 osiągnięty został poprzez zapewnienie sprawnego dostępu do dokumentacji oraz baz danych, komunikację elektroniczną oraz udostępnianie danych organom ścigania, rozpowszechnianie informacji patentowej w ramach współpracy z ośrodkami informacji patentowej prowadzącymi działalność w wojewódzkich klubach techniki i racjonalizacji, ośrodkach badawczo-rozwojowych i bibliotekach wyższych uczelni. Urząd organizował konferencje, seminaria, sympozja, szkolenia i wykłady oraz prowadził konsultacje i udzielał wyjaśnień na pytania dotyczące wynalazczości i ochrony własności przemysłowej zgłaszane przez osoby fizyczne i podmioty gospodarcze. Ponadto

przedstawiciele Urzędu uczestniczyli w posiedzeniach organów unijnych, europejskich i międzynarodowych, co miało wpływ na podejmowane decyzje dotyczące funkcjonowania tych organizacji oraz brali udział w opracowywaniu aktów prawnych regulujących poszczególne obszary ochrony własności intelektualnej.

W Urzędzie wdrożono do stosowania *Zasady planowania, realizacji i sprawozdawczości wydatków budżetowych UPRP w układzie zadaniowym przyjęte na 2009 rok*, opisujące procedury dotyczące podziału planowanych i wydatkowanych środków, zasady ich ewidencjonowania oraz prowadzenia sprawozdawczości.

Podstawę do określenia planowanych na 2009 r. wydatków na realizację zadania, a w szczególności podzadania 6.6.1 stanowił przyznany Urzędowi limit wydatków na 2009 r., analiza wykonania za 2008 r. oraz bieżące potrzeby wskazane przez dyrektorów komórek merytorycznych i uwzględnione w planie tradycyjnym. Wartość docelową miernika podzadania 6.6.1 określono na podstawie liczby spraw pozostających do rozpatrzenia oraz prognozowanej liczby nowych zgłoszeń. Przy wartościach tych uwzględniono liczbę ekspertów uprawnionych do wydawania orzeczeń w sprawie zgłoszeń, przyjęte normy pracy, a także system motywacyjny do podejmowania dodatkowych zadań wykraczających poza przyjęte normy. Planowana wartość miernika (36 812 decyzji) nie została osiągnięta (wydano 32 347 decyzji) z uwagi na postępujące zmniejszanie się liczby zgłoszeń wynalazków i znaków towarowych przez osoby zagraniczne.

W efekcie powyższego w Urzędzie powołany został *Zespół do spraw koordynacji budżetu zadaniowego*, którego prace skupiły się głównie na wyborze nowego miernika dla podzadania 6.6.1, który zastąpi obecnie prezentowany miernik *Liczba decyzji w sprawie udzielania praw wyłącznych* wykazujący tendencję spadkową. Przeprowadzone dotychczas przez Zespół analizy (symulacja spójnych mierników dla działań w ramach podzadania 6.6.1 w oparciu o współczynnik wykonania oraz w oparciu o czas załatwienia sprawy) wykazały, że wskazanie nowego miernika jest znacznie utrudnione. Dalsze prace nad tym zagadnieniem prowadzone będą w I kwartale 2010 r. W ocenie NIK poszukiwanie przez Urząd nowego miernika należy uznać za racjonalne.

Inne ustalenia kontroli

W 2009 r. w Urzędzie przeprowadzono, zgodnie z zatwierdzonym planem, trzy kontrole wewnętrzne. Dotyczyły one postępowania w zakresie realizacji prenumeraty prasy krajowej i zagranicznej gromadzonej i rejestrowanej w Departamencie Zbiorów Literatury Patentowej UPRP (w zaleceniach pokontrolnych zaproponowano podwyższenie przez

Dyrektora Generalnego z 5 tys. zł do 10 tys. zł kwoty upoważnienia Dyrektora ww. Departamentu do zlecenia w imieniu Urzędu usług i dokonywania zakupów, w związku ze zmianą przepisów *Procedury udzielania zamówień publicznych w UPRP*, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 5 Dyrektora Generalnego UPRP z dnia 17 lipca 2007 r.), prawidłowości realizacji procedury wyjazdów szkoleniowych w ramach Europejskiej Akademii Patentowej i ich rozliczenia w UPRP (w zaleceniach pokontrolnych stwierdzono, że dla skrócenia czasu oczekiwania na zwrot części kosztów szkolenia przez EPO celowym byłoby zwrócenie pracownikom uwagi na konieczność dokonania rozliczenia w możliwie najkrótszym terminie) oraz prawidłowości (w tym terminowości) wydawania przez UPRP decyzji o wygaśnięciu decyzji warunkowych o udzieleniu praw ochronnych na znaki towarowe (kontrola stwierdziła, że wydawanie decyzji przebiegało prawidłowo).

Dodatkowo przeprowadzono kontrolę doraźną mającą na celu sprawdzenie realizacji polecenia służbowego Prezesa UPRP w sprawie wykonania wniosków wynikających ze sprawozdania Komisji Inwentaryzacyjnej. Kontrola stwierdziła, że polecenie zostało wykonane.

Przeprowadzona została także kontrola sprawdzająca wykonanie zaleceń pokontrolnych w zakresie gospodarki transportowej w Urzędzie (opracowano regulamin ogólnych warunków korzystania z samochodów służbowych oraz obsługi transportowej Urzędu, a przeprowadzone badania nie potwierdziły potrzeby korygowania norm zużycia paliwa dla wskazanego samochodu).

Przewidziane w planie audytu cztery zadania, tj. legalność i rzetelność działań w zakresie ochrony danych osobowych, ocena sposobu gospodarowania majątkiem trwałym i obrotowym, legalność i rzetelność sposobu załatwiania skarg i wniosków oraz ocena wykonania zadań w zakresie dotyczącym zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych, zostały zrealizowane. Ponadto przeprowadzono audyt na zlecenie Ministra Finansów nt. „Przygotowania UPRP do sprawowania przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w 2011 r.”. Wynikiem przeprowadzonych audytów było wydanie 9 zaleceń, które zostały zaakceptowane do realizacji. Zalecenia dotyczyły: dokonania analizy dotychczasowych procedur w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji pod kątem ich uaktualniania w obowiązującej instrukcji, przestrzegania zasad ustalonych w Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych oraz zasad ewidencji i gospodarki środkami rzeczowymi w UPRP oraz przeprowadzenia analizy zapisów w celu jej uaktualnienia, poprawy skuteczności kontroli funkcjonalnej w zakresie ewidencji i gospodarki środkami

rzeczowymi, przeprowadzenia kontroli wewnętrznej wykonania poleceń Prezesa Urzędu wydanych po przeprowadzonej inwentaryzacji za 2008 r., rozważenia możliwości składania Prezesowi Urzędu sprawozdania ze sposobu załatwiania skarg i wniosków, zweryfikowania i uzupełnienia polityki bezpieczeństwa w sprawach dotyczących nadzoru i kontroli oraz bezwzględnego przestrzegania polityki bezpieczeństwa, zintensyfikowania prac nad zakończeniem podstawowych dokumentów związanych z uczestnictwem Urzędu w przygotowaniach do sprawowania Prezydencji oraz zwiększenia stopnia upowszechniania informacji w zakresie działań Urzędu w procesie przygotowań do Prezydencji, opracowania jednolitego regulaminu kontroli wewnętrznej, który w swoim zakresie obejmowałby wszystkie formy prowadzenia kontroli wewnętrznej i był dostosowany do międzynarodowych standardów kontroli wewnętrznej i standardów kontroli finansowej.

4. Wykonanie planów finansowych

Dochody własne

W 2009 r. UPRP dysponował środkami z działalności wykraczającej poza zakres działalności statutowej, tj. z tytułu opłat za sporządzanie na rzecz Urzędu Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (OHIM) w Alicante (Hiszpania) raportów z poszukiwań w zakresie oceny podobieństwa lub identyczności zgłoszonych i zarejestrowanych znaków, które mogłyby stanowić przeszkodę dla rejestracji wspólnotowego znaku towarowego.

Dochody z tego tytułu wyniosły 305,7 tys. zł (w tym wpływy z OHIM – 291,8 tys. zł i odsetki bankowe – 13,9 tys. zł). Dochody były wyższe o 5,4% w stosunku do planu finansowego (290 tys. zł). Stanowiły jednakże tylko 11,3% dochodów uzyskanych w 2008 r. (2 704 tys. zł). Związane to było z istotnym zmniejszeniem liczby wniosków wpływających z OHIM, bowiem w 2008 r. przeprowadzono poszukiwania i sporządzono raporty w odniesieniu do 38 099 zgłoszeń wspólnotowych znaków towarowych, zaś w 2009 r. dla 2 429 zgłoszeń.

Wydatki sfinansowane dochodami własnymi wyniosły 355 tys. zł i były niższe o 1,4% w stosunku do planu finansowego (360 tys. zł). Badaniami objęto 53,6% wydatków na łączną kwotę 190,3 tys. zł. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

W styczniu 2010 r. do budżetu państwa przekazano nadwyżkę dochodów własnych osiągniętych w 2009 r. w wymaganej wysokości 274,1 tys. zł (kwota ta¹⁴ stanowiła różnicę pomiędzy stanem środków dochodów własnych na dzień 31 grudnia 2009 r. w wysokości 334,1 tys. zł, a wysokością 1/6 planowanych na 2009 r. wydatków finansowanych z dochodów własnych w kwocie 360 tys. zł, tj. 60 tys. zł).

---

¹⁴ Podstawowe zasady ustalania wysokości wpłaty do budżetu nadwyżki dochodów własnych określone zostały w art. 22 ust. 8 (i 8a) ustawy o finansach publicznych. Sposób wyliczenia określa *rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną* (Dz. U. Nr 116, poz. 783 ze zm.).

5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli podpisano bez zastrzeżeń w dniu 26 marca 2010 r.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Prezesa Urzędu Patentowego RP w dniu 2 kwietnia 2010 r. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Prezes Urzędu poinformował o przekazaniu wyników kontroli do wiadomości zarówno kierownictwu Urzędu, jak również wszystkim kierownikom jednostek organizacyjnych. Prezes Urzędu poinformował także, że uwagi dotyczące budżetu zadaniowego pozwolą na wskazanie adekwatnego miernika, obrazującego udzielanie i utrzymywanie ochrony przedmiotów własności przemysłowej.

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	59 731	57 000	59 291,7	99,3	104,0
1.	dział 750 Administracja publiczna	59 731	57 000	59 291,7	99,3	104,0
1.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	59 731	57 000	59 291,7	99,3	104,0
1.1.1.	§ 0690 wpływy z różnych opłat	58 267,7	55 310	57 494,8	98,7	104,0
1.1.2.	§ 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	15	15	15	100,0	100,0
1.1.3.	§ 0830 wpływy z usług	294,9	324	409,2	138,7	126,3
1.1.4.	§ 0840 wpływy ze sprzedaży wyrobów	163,6	164	157,3	96,1	95,9
1.1.5.	§ 0870 wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	2,4	0	1,9	79,2	-
1.1.6.	§ 0970 wpływy z różnych dochodów	29,7	1	27,4	92,3	2740,0
1.1.7.	§ 2400 wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	957,7	1 186	1 186	123,8	100,0

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2009, po uwzględnieniu nowelizacji z dnia 17 lipca 2009 r.

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008		2009		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie ²⁾	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	50 510,7	46 002,0	46 157,7	46 117,7	91,3	100,3	99,9
1.	dział 750							
	Administracja publiczna	50 505,7	46 001,0	46 156,7	46 116,7	91,3	100,3	99,9
	rozdział 75001	50 505,7	46 001,0	46 156,7	46 116,7	91,3	100,3	99,9
	Urzędy naczelnych i centralnych organów							
1.1.	administracji							
	§ 3020 wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	13,5	0	37,1	36,8	272,6	-	99,2
	§ 3030 różne wydatki na rzecz osób fizycznych	107,9	60,0	65,9	65,8	61,0	109,7	99,8
	§ 3040 nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń	6,0	0	0	0	0,0	-	-
	§ 4010 wynagr. osobowe pracow.	15 080,2	16 486,0	15 261,7	15 247,2	101,1	92,5	99,9
	§ 4020 wynagr. osob. członków korpusu służby cywilnej	14 132,0	13 956,0	15 429,7	15 429,6	109,2	110,6	100,0
	§ 4040 dodat. wynagr. roczne	1 737,0	2 421,0	2 013,5	2 013,5	115,9	83,2	100,0
	§ 4110 składki na ubezp. społeczne	4 299,6	4 633,0	4 668,4	4 668,2	108,6	100,6	100,0
	§ 4120 składki na fundusz pracy	726,7	796,0	651,3	651,0	89,6	81,8	100,0
	§ 4140 wpłaty na PFRON	284,6	0	296,1	296,0	104,0	0	100,0
	§ 4170 wynagr. bezosobowe	96,4	70,0	70,0	69,5	72,1	99,3	99,3
	§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	1 117,5	960,0	1 186,0	1 185,7	106,1	123,5	100,0
	§ 4240 zakup pomocy naukowych, dydakt. i książek	-	0	34,3	34,3	-	-	100,0
	§ 4260 zakup energii	556,9	650,0	672,1	672,0	120,7	103,4	100,0
	§ 4270 zakup usług remontowych	485,1	490,0	493,7	493,6	101,8	100,7	100,0
	§ 4280 zakup usług zdrowotnych	-	0	10,0	10,0	-	-	100,0
	§ 4300 zakup usług pozostałych	2 110,0	1 805,0	1 896,9	1 896,0	89,9	105,0	100,0
	§ 4308 zakup usług pozostałych	1 260,9	0	0	0	0,0	-	-
	§ 4309 zakup usług pozostałych	420,3	0	0	0	0,0	-	-
	§ 4350 zakup usług dostępu do sieci Internet	59,6	65,0	29,0	28,9	48,5	44,5	99,7

	§ 4360 opłaty z tytułu zakupu usług telekom. telefonii komórkowej	54,1	60,0	32,7	32,6	60,3	54,3	99,7
	§ 4370 opłaty z tytułu zakupu usług telekom. telefonii stacjonarnej	98,1	110,0	108,2	108,2	110,3	98,4	100,0
	§ 4380 zakup usług obejmujących tłumaczenia	9,9	46,0	37,5	37,4	377,8	81,3	99,7
	§ 4410 podróże służbowe krajowe	16,3	20,0	32,3	32,2	197,5	161,0	99,7
	§ 4420 podróże służbowe zagraniczne	327,6	450,0	434,2	434,1	132,5	96,5	100,0
	§ 4430 różne opłaty i składki	447,0	1 312,0	1 040,1	1 039,9	232,6	79,3	100,0
	§ 4440 odpisy na ZFŚS	489,7	570,0	570,0	548,4	112,0	96,2	96,2
	§ 4500 pozostałe podatki na rzecz budż. jedn. sam. teryt.	55,0	60,0	60,0	60,0	109,1	100,0	100,0
	§ 4550 szkolenie członków korpusu służby cywilnej	104,0	110,0	129,3	129,2	124,2	117,5	100,0
	§ 4610 koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	84,6	156,0	143,6	143,6	169,7	92,1	100,0
	§ 4700 szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	30,0	45,0	45,6	45,5	151,7	101,1	101,1
	§ 4740 zakup materiałów papier. do sprzętu drukarskiego i urzędzeń kserograficznych	155,0	170,0	175,2	175,2	113,0	103,1	100,0
	§ 4750 zakup akcesoriów komput., w tym programów i licencji	360,0	200,0	232,3	232,2	64,5	116,1	100,0
	§ 6050 wydatki inwestycyjne jedn. budżet.	5 012,5	0	0	0	0	-	-
	§ 6060 wydatki na zakupy inwestycyjne jedn. budżet.	285,2	300,0	300,0	299,9	105,2	100,0	100,0
	§ 6068 wydatki na zakupy inwestycyjne jedn. budżet.	361,9	0	0	0	0	-	-
	§ 6069 wydatki na zakupy inwestycyjne jedn. budżet.	120,6	0	0	0	0	-	-
2.	dział 752 Obrona narodowa	5,0	1,0	1,0	1,0	20,0	100,0	100,0
2.1.	rozdział 75212 Pozostałe wydatki	5,0	1,0	1,0	1,0	20,0	100,0	100,0
	§ 4170 wynagr. bezosobowe	1,0	1,0	1,0	1,0	100,0	100,0	100,0
	§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	4,0	0	0	0	0	-	-

1) Ustawa budżetowa na rok 2009.

2) Łącznie z wydatkami niewygasającymi z upływem roku budżetowego 2008.

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia*	509	30 949	5 067	512	32 690	5 321	105,0
1.	w tym: dział 750							
	Administracja publiczna	509	30 949	5 067	512	32 690	5 321	105,0
1.1.	rozdział 75001							
	Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej							
	01	57	1 977	2 890	56	2 028	3 018	104,4
	02	3	390	10 833	3	425	11 806	109,0
	03	255	14 930	4 879	267	16 407	5 121	105,0
	06	186	12 741	5 708	184	13 575	6 148	107,7
	16	8	911	9 489	2	255	10 625	112,0

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dane wykazane w statusie 3 i 16 za lata 2008 i 2009 są nieporównywalne z uwagi na likwidację statusu 16 poprzez utworzenie wyższych stanowisk w służbie cywilnej, które obejmują dawny status 16.

01 osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń

02 osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe

03 członkowie korpusu służby cywilnej

06 eksperci, asesory i aplikanci ekspercy UPRP

16 osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi

Załącznik nr 4**Kalkulacja oceny końcowej część 61 Urząd Patentowy RP**

Oceny wykonania budżetu części 61 Urząd Patentowy RP dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku¹⁵.

Dochody: 59 291,7 tys. zł

Wydatki: 46 117,7 tys. zł

Łączna kwota: $G = 105\,409,4$ tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,5625$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,4375$

Ocena częściowa dochodów: pozytywna (5)

Ocena częściowa wydatków: pozytywna (5)

Wynik końcowy: $Wk = 5 \times 0,5625 + 5 \times 0,4375 = 2,8125 + 2,1875 = 5$

Ocena końcowa – pozytywna

¹⁵ Porównaj: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 5

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Komisja Finansów Publicznych
6. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
8. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży
9. Komisja Gospodarki
10. Minister Finansów
11. Minister Gospodarki
12. Minister Sprawiedliwości
13. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
14. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
15. Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej